

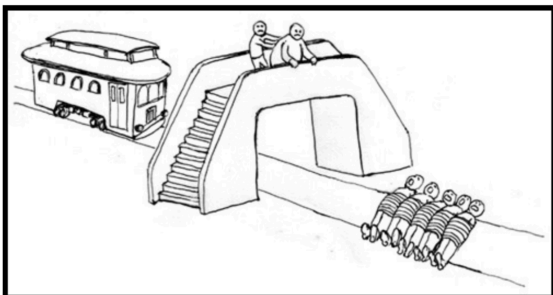
LAB CONNECT.

mei 2018

Het trolleydilemma

Op het lustrumsymposium van de Nederlandse Vereniging voor Bioethiek (NVBE) herinnerde de eerste inleider de deelnemers aan het zogeheten Trolley probleem. Hiervan bestaan veel gedachtenexperimenten voor collegezalen studenten.

Stel je staat op een brug over het spoor samen met een dikke man. Op het spoor zie je aan de ene kant een op hol geslagen trolley naderen en aan de andere kant zijn vier spoorweg werkers druk bezig met het spoor zelf. Aan jou de leuze: duw je die dikke man van de brug zodat niet vier mensen om het leven komen maar slechts één. Wat zou u doen?

Volgens het utilitarisme is het moreel gezien in deze situatie beter een persoon op te offeren dan niets te doen en getuige te zijn van veel meer slachtoffers. Joshua Green is Harvard professor, filosoof en neurowetenschapper die experimenteel psychologisch onderzoek doet. Hij heeft met MRI gekeken naar het brein van mensen die moesten kiezen in het trolleydilemma. Bij sommigen lichtten delen van het brein op die te maken hebben met abstract redeneren en problemen oplossen, en bij anderen lichtte de mediale frontale gyrus meer op,

SOLtalk

MEDISCHE WETENSCHAP

het breindeel dat actief is bij emotionele respons (zie 1ste en 2de bron). Hiermee lijkt het erop dat mensen die het utilitaristisch standpunt verdedigen [een persoon offeren is verdedigbaar om er vier te redden], de mensen zijn die meer emotioneel reageren; mensen die dat niet doen reageren meer rationeel.

Enkele jaren geleden zag ik in een Tv-documentaire over een Afrikaans land het volgende. In een dorp, in een arme primitieve woning vertelt een moeder dat ze zwanger is van de vijfde. Ze dronk bewust "slechte alcohol" in de hoop dat haar ongeboren baby gehandicapt ter wereld zou komen. De reden: dan zou ze een uitkering krijgen waarmee ze zich kon permitteren de andere kinderen naar school te laten gaan.

22 april was de Dag van de Aarde (*Earth Day vanaf 1970*). De dag heeft als doelstelling mensen te laten nadenken over hun gedrag als consument en de invloed hiervan op onze planeet. Dat vraagt extra bezinning op veel meer ethische vragen.

Verschillen in culturen betekenen verschillen in morele intuïtie bij conflicterende waarden.

Bronnen

<https://www.youtube.com/watch?v=NOFKyjiWiU0>
<http://projects.iq.harvard.edu/files/mcl/files/green-solvingtrolleyproblem-16.pdf>
<https://www.youtube.com/watch?v=Fs0E69kr>
<https://www.google.nl/search?q=Dag+van+de+Aarde&oi=dde&ct=earth-day-2018-6526947692642304&hl=nl&kgmid=%2Fm%2F014xgm>